

Gedragscode: inzet jonge mantelzorgers

Versie: 18 april 2023

Inhoud

Wat houdt de gedragscode ‘inzet jonge mantelzorgers’ in?	1
Waarom is de gedragscode JMZ in het leven geroepen?	1
Gedragscode JMZ.....	2
Doel	2
Afspraken	2

Wat houdt de gedragscode ‘inzet jonge mantelzorgers’ in?

Een gedragscode is een expliciete beschrijving van de normen en waarden voor het gedrag van bepaalde beroepen of specifieke toestanden in het optreden van organisaties. Het is een vorm van zelfregulering. Een gedragscode kan over veel meer specifieke zaken gaan dan een beroepscode. De beroepscode richt zich er vooral op, hoe een beroep dient te worden uitgevoerd.

De gedragscode ‘inzet jonge mantelzorgers’ (hierna: gedragscode JMZ) bevat de afgestemde afspraken en regels die gevolgd moeten worden bij de fysieke en digitale inzet van jonge mantelzorgers door alle partners van de Strategische Alliantie Jonge Mantelzorg. Het doel van de gedragscode is de jonge mantelzorgers die hun persoonlijke verhaal willen delen met de buitenwereld, goede begeleiding daarin te bieden, te beschermen voor negatieve ervaringen en te investeren in een duurzame relatie tussen de doelgroep en de Alliantiepartners.

Waarom is de gedragscode JMZ in het leven geroepen?

In 2020 deelde een aantal jonge mantelzorgers hun negatieve ervaringen met betrekking tot hun deelname aan campagnes en media-activiteiten met de Strategische Alliantie Jonge Mantelzorg. Deze ervaringen zijn inmiddels besproken binnen de Alliantie en met het Ministerie van VWS. Enkele ervaringen ter illustratie zijn:

- Incorrecte of onvolledige verslaglegging van het persoonlijke verhaal van de jonge mantelzorger, waarbij enkele details op een confronterende wijze verkeerd gepubliceerd zijn, zonder dat dit alvorens ter controle en goedkeuring voorgelegd is aan de jonge mantelzorger en/of andere betrokkenen.
- Sturende gesprekken: waarbij de jonge mantelzorger woorden in de mond gelegd werd, omdat bepaalde uitspraken het beter doen in de media; maar die dus geen recht doen aan de werkelijke situatie van diegene.
- Beïnvloeding en censuur: een jonge mantelzorger kreeg vlak voor een interview het verzoek om bepaalde details achterwege te laten ten goede van de focus van het interview. De jonge mantelzorger kon niet vrijuit spreken over de persoonlijke situatie en voelde zich zodoende niet goed gezien en gehoord.

Uit gesprekken met verschillende betrokkenen blijkt dat ze zich niet bewust waren van deze negatieve ervaringen en dat ze zeker niet met kwade intentie plaatsvonden. Men is zich (nog) niet goed bewust van de gevoeligheden die komen kijken bij het inzetten van kinderen en jongeren die spreken over hun persoonlijke situatie en de zorgen die daarbij komen kijken.

Hoe goed de bedoelingen ook zijn, het is van belang dat deze jonge doelgroep die zich in een kwetsbare positie bevinden met extra zorg en aandacht behandeld worden. In overleg met de Alliantie is daarom de gedragscode JMZ opgesteld, zodat voor iedereen duidelijk is welke regels, normen en waarden gelden bij het inzetten van jonge mantelzorgers.

Gedragscode JMZ

Doel

Kinderen en jongeren die bereid zijn hun persoonlijke jonge mantelzorg verhaal te delen in media-uitingen gedurende het gehele proces te beschermen en te begeleiden, opdat zij een positieve ervaringen overhouden aan hun deelname, zich gezien en gewaardeerd voelen, en dientengevolge –hopelijk- vaker hun ervaringen te delen met als doel bewustwording rondom jonge mantelzorg te bevorderen.

Afspraken

1. **Betrek als Verzoeker de netwerkpartij van de jonge mantelzorger.**

Jonge mantelzorgers komen vaak uit een bestaand jmz-netwerk, zoals die van: zorgprofessionals, welzijnsorganisaties, steunpunten, belangenvertegenwoordigers en kennisinstituten. De netwerkpartij van de jonge mantelzorger wordt door de verzoekende mediapartij (hierna: Verzoeker) gedurende het gehele proces betrokken, zodat de jonge mantelzorger door een vertrouwde partij -die bekend is met diens persoonlijke situatie- wordt begeleid en beschermd.

2. **De netwerkpartij zet zich actief in voor de begeleiding en bescherming.**

De netwerkpartij van de jonge mantelzorger zet zich actief in om:

- a. het contact tussen de Verzoeker en de jonge mantelzorger in goede banen te leiden,
- b. te controleren of de jonge mantelzorger zich veilig en gewaardeerd voelt,
- c. en –indien van toepassing- samen met de jonge mantelzorger het product te inhoudelijk te controleren en accorderen.

3. **Maak de connectie tussen de jonge mantelzorger en de netwerkpartij zichtbaar.**

De netwerkpartij staat garant voor de begeleiding en bescherming van de jonge mantelzorger tijdens het gehele proces. Om die reden is het wenselijk deze connectie zichtbaar te vermelden in tekstuele producten; bijvoorbeeld in een voetnoot als '[voornaam jonge mantelzorger] is verbonden/zet zich in voor [netwerkpartij]'. Daarmee staat de jonge mantelzorger er niet alleen voor in de media-uiting en behoudt de netwerkpartij diens rol als mediator in het geval dat er reacties volgen op de media-uiting.

4. **Maak onderling duidelijke afspraken.**

De Verzoeker en de netwerkpartij maken duidelijke afspraken over het proces, de rollen en verwachtingen. Betrek daarbij de jonge mantelzorger zelf; niets over hen, zonder hen.

5. **Bied nazorg aan de jonge mantelzorger.**

Nazorg door de betrokken partijen is van uiterst belang bij de inzet van jonge mantelzorgers. Zorg ervoor dat de ervaringen van de jonge mantelzorger na de activiteit in een open en veilige setting besproken worden door de betrokken partijen. Vaak is een kort telefoongesprek al genoeg. Wees je bewust dat je daarmee de jonge doelgroep –zelfs als er onverhoopt iets toch niet helemaal goed is gegaan- de ruimte geeft op hun ervaring te reflecteren, die bespreekbaar te maken en het met zorg en aandacht tot een positief einde kan brengen.